

MELIKA SALIHBEG BOSNAWI

MANUSKRIFT NEVINOSTI KJAŠIF SMAJLOVIĆ

FAATIHA / IN MEMORIAM!

Hoćemo li mu oprostiti? Hoćemo! I onda će slijediti onaj mukli zvuk prve šake zemlje (iz koje smo sazdani) kad padne neizmjerljivom težinom (po drvenim daskama poprijeko položenim) po mejtu, već umotanu u bijelu nevinost njegove smrti. Jer svaka je smrt kao takva čista i čedna bivši immanentna našem rođenju, oboje neprikosnoveni znak Božije volje. No nisu nevine ubojice! Nisu nevine ubojice! Nisu! Ne mogu biti nevini katili! Neka su prokleti!

Hoćemo li mu oprostiti? Hoćemo! kličem i sama. Hoću! Oprostit ću mu! Iako: nikad ga nisam srela prije ovih susreta na fotografiji višestruko objavljenoj na stranicama novine za koju je radio! I na portalima diljem internet univerzuma. Njegovo mi lice govori više nego neka *Wiki*-biografija. Ne pamtim da li sam, ili šta sam, ikad išta od njeg pročitala (osim malo od onog što piše na kolažu koji koristim). Neću istraživati je li, i ako jest, šta je pisao u komunističkom glasilu-katilu "Oslobođenje", u vremenu kad su po njemu harale nagorke, vojke..., stojke..., davno prije ..a i inih. Neću istraživat ni privatno šta je mislio u vremenu kad su te iste novine ubijale, zbog mene, na rate, moje dijete u prvom cvatu; čiju su nevinost, razbor i budućnost poharale crvenopartijske-političke-poličke-novinarske horde i s ove i s one strane i Drine, i Une, i..., sve do Moskve i Vašingtona.

Neka je Allahova milost na Kjašifa Smajlovića! Pogubljena rukom zla koje se nije okotilo dan, ili godinu, prije njegova umorstva, 9. travnja, 1992, već još u pradavna vremena: u prsima drugog nekog arkan-olikog čovjeka, u grudima trećeg nekog čovjekolikog arkana, u vijugama milijun pedeset i petog nekog arkan-ološkog zlotvora, s ljudskim rodom, i njegovim izmetom.

Neka je Allahova milost na Kjašifa Smajlovića! Neka je uvršten u šehide rata koji ni do dana današnjega nije stao! Ni u Bosni, ni u svijetu! Već zavija, reži, ječi, huči..., sve više, i sve gromoglasnije. Jer zlo buja ko Drina, il' Una, il' Neretva, il' ..., u sezonomama kiša. Jer kiše i snjegovi speru suze izbjegličke djece koja posrću svijetom, al' nikako da saperu prolivenu ljudsku krv, koja se, svojom količinom, u obznutoj

srazmjeri, uspješno natječe s nestajućim izvorima pitke vode za ljudе. Svud po svijetu. Jer izvori nestaju. Jer su brojni izvori, ti zdenci života, na njezinu maršu od Nerzuka do Potočara, ovoj komemoratkinji potvrdili osobno joj mišljenje u doba rata: da se sve po Bosni zbiva samo zbog njenih bistrih, njenih zvonkih vrela vode (života). Bí rat možda samo zato da se iz ruku Kjašifova naroda i suvjernika (?) otme, na daljinski, što više vrutaka životodarne vode, količina koje se u svjetu smanjuje srazmjerno nezaustavljivu širenju pustinje u dušama ljudi.

Neko neuman još će posumnjat u moju zdravu pamet. Kjašif neće! On je do zadnjeg daha, savješću neokupiranom strahom za vlastiti život, izvještavao Bosni i svijetu o okupaciji njegova rodnog grada Zvornika. Ime i usud dati su mu rođenjem imenom Kaašif.

Nomen est omen. Ime je znak i usud!

Zašto pišem Kaašif? Da stignemo do suštine Kjašifove subbine čovjeka koji otkriva, obznanjuje, skida vela, razgrče dimne zavjese svjetske politke...

Kad nije znala kako da izađe na kraj s dva arapska slova koja joj slično zvuče, Bosna je pribjegavala digrafu, paru slova korištenom za pisanje jednog glasa, pa je Qur'ân transkribirala/transliterirala kao Kuran, a riječ i ime Kâšif kao Kjašif. U najjednostavnijem prijevodu, ime našeg Kjašifa značilo bi: Onaj koji otkriva, Onaj koji obznanjuje. Nije li naš Kjašif zginuo upravo u trenu dok je novinarski obznanjivao početak pokolja u Bosni, haranje hordi zla njegovim rodnim Zvornikom?! Poginuo mučeničkom, šehidskom smrću dok je javljao kolegici s druge strane telefonske žice:

"Dolaze po mene, čujem njihove korake, bojam se da je ovo moj posljednji izvještaj!".

Nomen est omen! Po ko zna koji put u povijesti ljudskog roda pokazala se istinitom istina: *Ime je pred/znak. Usud!*

Nećemo u ovom svetom povodu, dok pišemo *In memoriam*, dok obavljamo *Faatihu* našem Kjašifu raspredat je li filozofija to znala prije, je li još prije nje ljudsko iskustvo već davno dokazalo ono što je dramski pisac Plautus u svojoj drami *Persa* obznanio, pa fraza ušla u povijest. Ali hoćemo se sjetiti čuda Arapskog jezika.

Arapski كاشف, kaašif, riječ je koja u qur'anskom kontekstu imenuje

Allaaha kao "Onog Koji raz/otkriva". U "Jutarnjoj dovi" Imaam 'Alia a.s. ja je prevodim/izgovaram na sedždi u sintagmi/imenu: "O Otklonitelju briga! / Yaa Kašifa'l-kuruub!". U duhovnim sferama Qur'aana i islamske tradicije o kojima novinari Kjašifova "Oslobodjenja" neće ništa da znaju jer su pod hidžabom predrasuda, iz njegovih 'aya/simbola/znaka moguće je razumjeti posjedovanje moći duhovnog uvida u stvari prije no što se one obznane. Zato je K/j/aašif i ime i atribut za osobu koja razaznaje, uviđa, obznanjuje, razotkriva..., i prije svoje smrti.

"Bojim se, Sele, da dolaze i po mene, čujem njihove korake, idu prema dopisništvu. Bojim se da je ovo moj posljednji izvještaj". Bio je to zadnji Kjašifov ovozemni *kašf*, obznana, otkrivanje, i, sigurna sam, u najvišem duhovnom smislu riječi – njegovo otkrovenje; i sebi, i drugima. Obznana Bosni i svijetu, ne samo svoje skore smrti, već jedne od bezbrojnih smrti ljudskosti. Koja je isto onoliko puta uskrsla iz pepela koliko je puta i poslana u nj, u dugoj povijesti svijeta. Da nije tako, ne bi bilo ni Kjašifa Smajlovića iz Zvornika, u blizini kojeg poharana grada bi, da se mene pita, bio iskopan i njegov mezar. I on položen u nj da ostane kao biljeg, kao znak, kao otkriće, kao dokaz, kao bosanski znamen, i opomena. A eto mu i Kaimi-babe u blizini, s njegovim Vaaridat! Nek zikre, nek o/pominju, zajedno!

Ovo je bila moja *Faatiha / In memoriam* čovjeku kojeg nikad nisam srela. Čijeg se ni jednog teksta ne sjećam. Ali kao da nepobitno čitam s njegovoga lica da on nije učestvovao u hajkama koje su onomade, u ono komunističko onomade, poslale živa u grob svoje savjesti mog malog nevinog sina. Ne čudi me što je od njegovih novinara šehidom baš naš Kjašif, a ne neki lažov na Boga i ljude!

Neka i tebe i tvoj grob, ko najbjeljim kefinom tvoje nevinosti, ko posljednjom odjećom naše smrtnosti, pokrije vječni Allahov rahmet!

PostScriptum:

I neka ti Jedini podari pravo *šefa'aata*, zauzimanja, kojeg imaju svi šehidi! Pa te molim, zauzmi se za me kod našeg *Rabba*, našeg Svetmilosnog Gospodara! Mene proganjaju bakirovske i druge horde smutnje i objede! Oni dolaze po mene, čujem njihove korake, guše me dimnjaci njihove opakosti, ušćule riječi njihove vjere, laži njihove politike, dimne zavjese njihova neznanja, demokracija njihova ja..., bojim se da je ovo moj posljednji *in memoriam*. Gotovo da te citirah, moj Kjašife! Napisah u jednoj pjesmi: "E da mi je tvoje oko, mrtvi!"

Sarajevo, 17-18. 09. 2016.